

Handlingsprogram och självutvärderingsverktyg för välfärdsområdena

Text: Hanna Toiviainen

ohjelmapäällikkö, Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskus

36

NO HARM | En tidning om klient- och patientsäkerhet 1/2023

Klient- och patientsäkerhetscentret har publicerat ett handlingsprogram för klient- och patientsäkerhetsstrategin för välfärdsområdena. I beredningen ingår ett verktyg för självutvärdering.

Hanna Toiviainen

Handlingsprogrammet stöder strategins framskridande, konkretiserar genomförandet och delar in femårsperioden i etapper. Programmet ger riktmärken för hur målen ska uppnås, och det förenhetligar arbetet, mätningen, uppföljningen och utvärderingen på nationell nivå.

Programmet beskriver de verktyg som utarbetas som stöd för välfärdsområdena. Färdiga är redan följande:

- checklista över ledningsstrukturer med fokus på förfaranden inom klient- och patientsäkerhet och tillsyn
- checklista över avtal och avtalsstyrning gällande privata tjänsteproducenter inom social- och hälsovården
- checklista för avtal om upphandling och utläggning av digitala tjänster och distanstjänster inom social- och hälsovården
- modell för innehållet i tjänsteproducenternas lagstadgade program för egenkontroll.

Verktygen finns i materialbanken på vår webbplats www.klientochpatientsakerhetscentret.fi.

Verktyg för självutvärdering

För välfärdsområdena sammanställs ett självutvärderingsverktyg, som bygger på verktyget i Sveriges handlingsplan för ökad patientsäkerhet.

Självutvärderingsverktyget hjälper välfärdsområdena att

- genomföra en lägesanalys av klient- och patientsäkerhetsarbetet och identifiera eventuella förbisedda teman för att garantera en säker service och vård
- stötta ledningen att nå samförstånd om styrkor och förbättringsbehov för att garantera en god och säker vård
- prioritera utvecklingsåtgärder för att möta utmaningarna
- planera sitt klient- och patientsäkerhetsarbete på kort och lång sikt
- göra upp sina planer för patientsäkerhet och egenkontroll
- jämföra sin situation med de andra välfärdsområdena och identifiera utvecklingsobjekt tillsammans.

Handlingsprogrammets syfte och genomförande

Konkretiserar genomförandet av strategin, dvs. omformar planen till praktiska uppgifter eller verktyg som hjälper oss att nå målen.

Ansvaret för genomförandet av strategin ligger hos tjänsteanordnarna och tjänsteproducenterna samt hos serviceenheterna och alla berörda grupper som kan främja målen via sin verksamhet.

Självutvärderingsverktyget innehåller klient- och patientsäkerhetsindikatorer som har utvecklats utgående från VN TEAS-projektet ”Potilas- ja asiakasturvallisuuden tilannekuva ja seurantamittarit” (Patient- och klientsäkerhetens lägesbild och uppföljningsförfaranden) <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163632>. Införandet av klient- och patientsäkerhetsindikatorer inom välfärdsområdena ingår i de riksomfattande målen för social- och hälsovården 2023–2026 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164475>. Införandet följs och utvärderas årligen, och välfärdsområdena ska beakta målen i sina servicestrategier.

Utvecklingen av indikatorerna fortsätter inom Klient- och patientsäkerhetscentrets utvecklingslinje för nivåmätning, och en del av indikatorerna har redan testats inom välfärdsområdena.

Internationell jämförelse med hjälp av indikatorerna

Självutvärderingsverktyget möjliggör en nationell uppföljning av klient- och patientsäkerhetsstrategin och ger en lägesbild, som utnyttjas också i rapporteringen till Världshälsoorganisationen (WHO). Ur WHO:s globala handlingsplan för patientsäkerhet för 2021–2030 [WHO Global Patient Safety Action Plan 2021–2030](#) har tio huvudmål och indikatorer valts ut för uppföljningen av hur strategin genomförts i Finland. Med hjälp av dem ser vi hur Finland placerar sig i internationell jämförelse. Då kan vi också bedöma om vi har uppnått vårt mål att vara ett modelland för klient- och patientsäkerhet 2026. ○

Klient- och patientsäkerhetscentrets uppgift är att samordna genomförandet av strategin. Centret hjälper och stöder genom att

- erbjuda avgiftsfria nätverk, verktyg, modeller och beskrivningar
- utbilda och informera
- utveckla indikatorer för klient- och patientsäkerhet
- följa upp och utvärdera genomförandet.

Centret publicerar en uppföljningsrapport om genomförandet av strategin årligen samt utvärderingar om hur målen har uppnåtts 2024 och 2026.